

Служба за ревизију финансирања политичких странака

На основу члана 14. став (1) Закона о финансирању политичких странака («Службени гласник БиХ» број 22/00, 102/09 и 54/10), члана 24. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака («Службени гласник БиХ» број 61/06), а у складу са чланом 18. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака («Службени гласник БиХ» број 103/08), издајем

**ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ
ГОДИШЊЕГ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА ЗА 2009. ГОДИНУ
СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ ДР. ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ**

Број: 03-07-6-131/10
Сарајево, 25. фебруар 2011. године

САДРЖАЈ:

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА	2
1. УВОД	3
2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ.....	3
3. ОПИС РЕВИЗИЈЕ	4
Предмет ревизије	4
Циљ ревизије	4
Обим ревизије	4
4. ПРЕТХОДНЕ РЕВИЗИЈЕ.....	4
5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ	4
5.1. НАЛАЗИ	4
5.2. ПРЕПОРУКЕ	8

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

Служба за ревизију финансирања политичких странака извршила је ревизију годишњег финансијског извјештаја Српске радикалне странке др. Војислав Шешељ за 2009. годину.

Руководство странке је одговорно за финансијске извјештаје, поступање у складу са законима и прописима и успостављање ефикасног система интерних контрола.

Наша одговорност је да изразимо мишљење на основу ревизије коју смо извршили.

Ревизију смо обавили у складу са ревизијским стандардима. Ови стандарди захтијевају да ревизију планирамо и извршимо на начин да прикупимо довољно доказа који нам, у разумној мјери, пружају гаранције да је странка поступала у складу са Законом о финансирању политичких странака.

Ревизија је на основу узорка испитивала значајне трансакције које потврђују износе у финансијским извјештајима, оцјену рачуноводствених начела приликом састављања финансијских извјештаја и поступање у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака.

Сматрамо да ревизија коју смо извршили пружа разумну основу за изражавање нашег мишљења.

Утврдили смо да Српска радикална странка др. Војислав Шешељ у извјештајном периоду није поступала у складу са одредбама члана 6., члана 8. став (1) и члана 11. став (1) и став (3) Закона о финансирању политичких странака.

Према нашем мишљењу, осим наведеног, ревидирани финансијски извјештај указује да је Српска радикална странка др. Војислав Шешељ у 2009. години поступала у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака.

1. УВОД

Служба за ревизију финансирања политичких странака извршила је ревизију годишњег финансијског извјештаја Српске радикалне странке др. Војислав Шешељ за 2009. годину.

Ревизија је предузета у складу са чланом 14. став (1) Закона о финансирању политичких странака, чланом 24. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и чланом 2. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака.

Због чињенице да се ревизија обавља провјерама на бази узорка и да постоје ограничења у рачуноводственом систему и систему интерних контрола, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке не буду откривене.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја Српска радикална странка др. Војислав Шешељ исказала је укупне приходе у износу од 80.773,53 КМ, чија структура је дата у сљедећој табели:

Ред. бр.	Врста прихода	Износ у КМ	Учешће у ук. прих. %
1	Чланарина	1.312,00	1,62%
2	Прилози физичких лица	450,00	0,56%
3	Прилози правних лица	0,00	0,00%
4	Приходи од имовине	0,00	0,00%
5	Приходи од пр.лица	0,00	0,00%
6	Приходи од поклона	1.500,00	1,86%
7	Приходи из буџета	77.511,53	95,96%
	Остали приходи	0,00	0,00%
	Укупни приходи:	80.773,53	100,00%

У годишњем финансијском извјештају политичка странка је исказала укупне расходе у износу од 77.429,51 КМ.

2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ

Назив политичке странке: Српска радикална странка др. Војислав Шешељ. Скраћени назив странке је СРС др Војислав Шешељ.

Политичка странка је регистрована дана 04.11.2004. године године у Основном суду у Бијељини под бројем уписа Ф-1-74/04.

Сједиште политичке странке је у Бијељини, улица Карађорђева бр. 27.

За заступање странке овлаштен је Мирко Благојевић, председник, Радисав Кањерић, замјеник председника, Миленко Тодоровић, подпредседник и Драган Ђурђевић, технички секретар.

Лице овлаштено за подношење финансијских извјештаја за 2009. годину је Радмила Николић.

Према подацима из финансијског извјештаја за 2009. годину, Српска радикална странка др. Војислав Шешељ исказала је сљедећу организациону структуру:

- Централа и
- 26 општинских одбора.

3. ОПИС РЕВИЗИЈЕ

Предмет ревизије је годишњи финансијски извјештај Српске радикалне странке др. Војислав Шешел за 2009. годину, и то сљедећих организационих дијелова:

- Централа СРС др. Војислав Шешел Бијељина,
- Општински одбор СРС др. Војислав Шешел Бијељина,
- Општински одбор СРС др. Војислав Шешел Угљевик, и
- Општински одбор СРС др. Војислав Шешел Теслић.

Циљ ревизије је да ревизору омогући да изрази мишљење о томе да ли је Српска радикална странка др. Војислав Шешел у извјештајном периоду поступала у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака.

Обим ревизије финансијских извјештаја Српске радикалне странке др. Војислав Шешел обухвата контролу и провођење аналитичких процедура ради утврђивања усклађености података које је странка исказала у финансијском извјештају са одредбама Закона о финансирању политичких странака, односно усклађености извора финансирања и начина трошења средстава, са посебним нагласком на приходе из буџета и чланарине.

4. ПРЕТХОДНЕ РЕВИЗИЈЕ

Служба за ревизију је у претходном периоду извршила ревизију и преглед годишњих финансијских извјештаја Српске радикалне странке др. Војислав Шешел за 2005., 2006. и 2007. годину, након којих су издати извјештаји о ревизији, односно прегледу.

Такође, Служба за ревизију је извршила преглед годишњег финансијског извјештаја Српске радикалне странке др. Војислав Шешел за 2008. годину, након којег је издат Извјештај о прегледу са мишљењем ревизора да странка није поступала у складу са одредбама члана 6., члана 8. став (1) и члана 11. став (1) и став (3) Закона о финансирању политичких странака.

Нереализоване препоруке:

На основу уочених недостатака у годишњем финансијском извјештају за 2009. годину, утврђено је да Српска радикална странка др. Војислав Шешел није испоштовала препоруке из Извјештаја о прегледу годишњег финансијског извјештаја за 2008. годину, односно и даље поступа супротно одредбама члана 6., члана 8. став (1) и члана 11. став (1) и (3) Закона о финансирању политичких странака.

5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

5.1. НАЛАЗИ

- а) На основу обављене ревизије финансијског извјештаја Српске радикалне странке др. Војислав Шешел за 2009. године, утврђено је да је странка прекршила одредбе члана 6. Закона о финансирању политичких странака.¹**

Ревизијом је утврђено да је СРС др. Војислав Шешел примила прилог физичког лица у износу од 250,00 КМ, који није пријавила у финансијском извјештају, те је на тај начин прекршила одредбе члана 6. Закона о финансирању политичких странака.

¹ Ако укупни износ прилога једног лица из става 1. члана 4. премашује 100,00 КМ, та уплата се мора унијети у финансијски извјештај у складу са чланом 11. Закона о финансирању политичких странака.

b) Српска радикална странка др. Војислав Шешељ прекршила је одредбе члана 8. став (1) Закона о финансирању политичких странака.

- (1) Служба за ревизију је утврдила да је Српска радикална странка др. Војислав Шешељ примила из буџета Општине Угљевик средства у износу од 3.200,00 КМ². Средства су исплаћена на терет Буџетске резерве, а у сврху промоције књиге др. Војислава Шешеља. Обзиром да се приходом из буџета сматра само приход дефинисан чланом 3. став (1) тачка д) и чланом 10. Закона о финансирању политичких странака, а да је странка примила средства за промоцију књиге, Српска радикална странка Др. Војислав Шешељ је примајући ова средства прекршила одредбе члана 8. став (1) Закона о финансирању политичких странака.
- (2) Општински одбор СРС др. Војислав Шешељ Власеница је током 2009. године без плаћања закупнине користио просторије у власништву Општине Власеница, површине 52,80 м². Према подацима које је доставила ова општина, мјесечна цијена закупа је 5,00 КМ/ м² за I градску зону. Из свега наведеног слиједи да је СРС др. Војислав Шешељ у 2009. години примила неновчану донацију Општине Власеница у вриједности од 3.168,00 КМ, што је супротно одредбама члана 8. став (1) Закона о финансирању политичких странака.
- (3) Ревизијом је утврђено да је СРС др. Војислав Шешељ користила без накнаде просторије општина Невесиње и Љубиње, што је супротно одредбама члана 8. став (1) Закона о финансирању политичких странака. Наиме, на основу дописа општине Невесиње утврђено је да је СРС др. Војислав Шешељ користила просторије ове општине без плаћања накнаде. Такође, Општински одбор СРС др. Војислав Шешељ Љубиње је без накнаде, а на основу Одлуке о коришћењу пословних простора за рад политичких странака у згради политичких организација Љубиње, користио просторије којим је располагала Скупштина општине Љубиње.

с) Српска радикална странка др. Војислав Шешељ прекршила је одредбе члана 11. став (1) и став (3) Закона о финансирању политичких странака.

На основу обављене ревизије годишњег финансијског извјештаја за 2009. годину и финансијске документације, утврђено је да странка није водила адекватне евиденције о својим приходима и расходима, чиме је прекршила одредбе члана 11. став (1) Закона о финансирању политичких странака. Странка не води књиговодствене евиденције појединачно по одборима.

Служба за ревизију је утврдила да Српска радикална странка др. Војислав Шешељ нема успостављене књиговодствене евиденције у складу са законским прописима. Такође је утврђено да странка расходе евидентира у моменту плаћања обавеза.

Српска радикална странка др. Војислав Шешељ прекршила је одредбе члана 11. став (3) Закона о финансирању политичких странака јер обрасце годишњег финансијског извјештаја није попунила у складу са Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.

- (1) Увидом у образац 1-1 (територијална структура политичке странке) утврђено је да Српска радикална странка др. Војислав Шешељ није исказала општинске одборе Нови Град и Кнежево, чиме је прекршила одредбе члана 10. Правилника о годишњим

² Рјешење Начелника општине Угљевик број: 02-40-1049/09 од 16.11.2009. године.

финансијским извјештајима политичких странака. Наиме, према подацима о кориштењу пословних просторија, утврђено је да су током 2009. године у оквиру Српске радикалне странке др. Војислав Шешељ своју дјелатност обављали и општински одбори Нови Град и Кнежево.

- (2) Ревизијом је утврђено да је странка у обрасцу 2-1 погрешно исказала стање благајне Главног одбора странке, чиме је поступила супротно одредбама члана 12. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака. Према подацима са благајничког извјештаја број 1. од дана 20.03.2009. године, почетно стање на дан 01.01.2009. године је износило 0,00 КМ, док је странка у обрасцу 2-1 исказала 239,40 КМ. Странка је у обрасцу навела да је стање новца на дан 31.12.2009. године износило 451,20 КМ, а утврђено је да је странка на дан 30.12.2009. године у благајни имала средства у износу од 90,09 КМ³. Служба за ревизију је утврдила да странка у годишњем финансијском извјештају није тачно исказала ни промет остварен путем благајне.
- (3) Српска радикална странка др. Војислав Шешељ није у обрасцу 3-а (прилози физичких лица) годишњег финансијског извјештаја исказала прилоге физичких лица, чиме је прекршила одредбе члана 14. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака. Служба за ревизију је утврдила да је странка примила прилоге четири (4) физичких лица у укупном износу од 550,00 КМ⁴. Прилози су уплаћени на благајну Главног одбора странке.
- (4) Образац 3-ф (приходи из буџета) годишњег финансијског извјештаја није попуњен у складу са одредбама члана 19. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака. Странка није у обрасцу навела тачан износ примљених средстава из буџета и називе нивоа власти.

- Српска радикална странка др. Војислав Шешељ је у обрасцу 3-ф исказала приходе из буџета Општине Пале у износу од 6.757,98 КМ. Увидом у изводе са трансакцијског рачуна Српске радикалне странке др. Војислав Шешељ и на основу података које су доставиле општине, утврђено је да је странка из буџета Општине Пале примила укупно 1.822,98 КМ. Такође је утврђено да је странка средства у износу од 4.510,00 КМ примила из буџета Града Источно Сарајево. Укупан износ примљених средстава из буџета Општине Пале и Града Источно Сарајево у 2009. годину је износио 6.332,98 КМ, односно за 425,00 КМ мање у односу на приходе исказане у обрасцу 3-ф.

- Служба за ревизију је утврдила да Српска радикална странка др. Војислав Шешељ није исказала приходе из буџета Општине Пелагићево у износу од 1.000,00 КМ. Средства су уплаћена на текући рачун физичког лица, предсједника Општинског одбора Пелагићево.

- На основу обављене ревизије, утврђено је да је странка из буџета Општине Угљевик примила средства у износу од 3.200,00 КМ за промоцију књиге, а на терет буџетске резерве. Обзиром да се приходом из буџета сматра само приход дефинисан чланом 3. став (1) тачка д) и чланом 10. Закона о финансирању политичких странака, странка је ове приходе требала исказати у обрасцу прилога правних лица (образац 3-б), а не у обрасцу 3-ф.

Обзиром да странка није правилно исказала приходе на појединачним обрасцима, што је наведено у налазима под (2) и (3), нису тачно исказани ни укупни приходи у обрасцу 3

³ Посљедњи дневник – извјештај благајне у 2009. године – на дан 30.12.2009. године.

⁴ Три физичка лица су дала прилоге у износу од 100,00 КМ, док је једно лице дало прилог у износу од 250,00 КМ.

годишњег финансијског извјештаја за 2009. годину, чиме су прекршене одредбе члана 13. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.

(5) Обрасци 4-1 (режијско-административни и остали трошкови) и 4-2 (трошкови пропаганде) годишњег финансијског извјештаја Српске радикалне странке др. Војислав Шешељ за 2009. годину су попуњени за странку у цјелини, што није у складу са чланом 7. став (2) Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.⁵ СРС др. Војислав Шешељ није трошкове исказала појединачно по одборима, нити је образац 4-1 попуњен по врстама трошкова, што је супротно одредбама члана 21. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.

(6) На основу обављене ревизије, Служба за ревизију је утврдила да странка није у пословним књигама евидентирала, а ни у годишњем финансијском извјештају исказала све трошкове које је остварила у 2009. години.

- Увидом у рачуне за електричну енергију и телефонске услуге за Централну СРС др. Војислав Шешељ за 2009. године, утврђено је да су трошкови електричне енергије исказани за 454,63 КМ, а трошкови телефонских услуга за 146,35 КМ мање у односу на остварене.

- Служба за ревизију је, такође, утврдила да нису исказани трошкови закупнине за пословне просторије које је користио Општински одбор СРС др. Војислав Шешељ Угљевик у износу од 400,00 КМ⁶.

- На основу података каоје је доставила Општина Теслић утврђено је да ОО СРС др. Војислав Шешељ Теслић користио просторије ове општине уз годишњу закупнину од 161,40 КМ. Странка није у обрасцима годишњег финансијског извјештаја исказала ове трошкове.

- Трошкови електричне енергије за ОО СРС др. Војислав Шешељ Фоча за 2009. години нису прокњижени у пословним књигама СРС др. Војислав Шешељ за 2009. годину. Странка је на конту трошкова електричне енергије за овај одбор евидентирала трошкове електричне енергије за октобар и новембар 2008. године.

На основу дописа који је доставила општина Фоча, утврђено је да је исти одбор користио просторије Општине Фоча и да је закупнина за 2009. годину износила 439,20 КМ. Странка није исказала у годишњем финансијском извјештају трошкове закупнине.

- Према подацима Општине Нови Град, утврђено је да су трошкови закупнине за просторије које је користио ОО СРС др. Војислав Шешељ Нови Град у периоду од 01.01.-30.04.2009. године износили 407,06 КМ, што странка није исказала у обрасцу 4-1.

- СРС др. Војислав Шешељ није исказала трошкове закупа пословних просторија у Рогатици у износу од 81,00 КМ⁷.

⁵ У складу са чланом 7. став (2) Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака, финансијски извјештај на нивоу странке подноси се на обрасцима 1, 1-1, 2, 2-1, 3, 3-ф, 4 и 5, а за организационе дијелове странке на обрасцима 3-а, 3-б, 3-ц, 3-е, 4-1 и 4-2, и то посебно за сваки организациони дио политичке странке.

⁶ Закуп за јануар и фебруар 2009. године

⁷ Странка у обрасцу 4-1 није навела да је имала трошкове закупнине у 2009. години. Према подацима из аналитичке картице приходи из буџета-Рогатица, утврђено је да је странка евидентирала трошкове закупа у износу од 81,00 КМ, док је према подацима општине Рогатица закупнина за 2009. годину износила 162,00 КМ.

- Странка није исказала трошкове закупине за пословне просторије које је користио ОО СРС др. Војислав Шешел Кнежево у износу од 240,00 КМ. Наиме, према подацима које је Централној изборној комисији БиХ доставила Општина Кнежево, СРС др. Војислав Шешел је користила просторије у власништву ове општине уз мјесечну закупнину од 30,00 КМ, односно 240,00 КМ за период 23.04.-31.12.2009. године.

Како у обрасцу 4-1 (режијско-административни и остали трошкови) нису исказани сви трошкови које су током 2009. године имали организациони дијелови СРС др. Војислав Шешел, тако ни образац укупних расхода није правилно попуњен, што је супротно одредбама члана 20. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.

(7) Имајући у виду да у пословним књигама нису исказани сви трошкови који се односе на 2009. годину, СРС др. Војислав Шешел није ни у обрасцу 5 исказала укупне обавезе које је имала на дан 31.12.2009. године. Посебно истичемо да странка има обавезе према Општини Теслић у износу од 416,95 КМ и Општини Нови Град у износу од 3.388,94 КМ.

5.2. ПРЕПОРУКЕ

Препоручује се Српској радикалној странци др. Војислав Шешел да се придржава одредаба Закона о финансирању политичких странака, а посебно на основу уочених недостатака се препоручује:

- *да поступа у складу са одредбама члана 6., члана 8. став (1) и члана 11. став (1) и став (3) Закона о финансирању политичких странака и то:*
 - *да прилоге физичких лица који премашују 100,00 КМ исказује у финансијским извјештајима,*
 - *да не прима прилоге који су забрањени овим законом,*
 - *да води евиденције о својим приходима и расходима, и*
 - *да финансијске извјештаје које подноси Централној изборној комисији БиХ попуњава у складу са Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.*
- *да устроји управљање готовином путем благајне и уведе обавезу вођења благајничких извјештаја на дневном нивоу уз обавезне прилоге (налог уплате и налог исплате; документа на основу којих се врше исплате путем благајне). Пословање благајне треба уредити тако да се разграниче дужности одобравања исплате, евидентирања и исплате готовине уз претходно дефинисање висине благајничког максимума.*

Имајући у виду да је и у претходним извјештајима о прегледу и ревизији Служба за ревизију дала препоруке за отклањање утврђених неправилности, а да политичка странка није испоштовала дате препоруке, препоручујемо Српској радикалној странци др. Војислав Шешел да у што краћем року:

- *успостави адекватне књиговодствене евиденције, односно да води пословне књиге у складу са законским прописима, као претпоставку за правилно финансијско извјештавање,*
- *утврди стварно стање својих обавеза и проведе одговарајућа књижења у својим пословним књигама, и*

- *изврши попис опреме и инвентара и проведе одговарајућа књижења у пословним књигама.*

КОМЕНТАР:

У остављеном року, Српска радикална странка др. Војислав Шешељ доставила је одговор на налазе дате у Прелиминарном извјештају о ревизији годишњег финансијског извјештаја за 2009. годину. Странка је у одговору навела да нема примједби на Прелиминарни извјештај о ревизији годишњег финансијског извјештаја за 2009. годину. Странка је, такође, навела да грешке на које им је указано у Прелиминарном извјештају нису направљене намјерно, као и да ће се потрудити да убудуће не понављају исте грешке.

Захваљујемо се овлашћеном лицу за финансијске извјештаје и запосленим у Српској радикалној странци др. Војислав Шешељ на доброј и коректној сарадњи током обављања ревизије финансијских извјештаја.

Хасида Гушић, шеф Службе за ревизију

Сања Чабрило, ревизор

Жељко Бакалар, помоћник ревизора